

UMOWA NR WIK.ZP.272.10.....2020

na roboty budowlane

zawarta we Wrześni w dniu .. .. 2020 roku pomiędzy Gminą Września, ul. Ratuszowa 1, 62-300 Września, NIP 789-10-01-386 reprezentowaną przez:

Tomasza Kałużnego - Burmistrza Miasta i Gminy Września

zwaną dalej „Zamawiającym” a:

..... z siedzibą w ....., REGON: ....., NIP: .....

zwanym dalej „Wykonawcą”

W wyniku przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego i wyboru oferty Wykonawcy strony zawierają następującą umowę:

Przedmiot umowy:

§ 1

- Wykonawca, niniejszą umową, zobowiązuje się wobec Zamawiającego do wykonania robót budowlanych związanych z **budową Centrum Edukacji Ekologicznej we Wrześni w zakresie .....** wg dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych oraz przedmiaru robót, stanowiących załącznik do niniejszej umowy oraz zasadami wiedzy technicznej i do usunięcia wszystkich wad występujących w tym przedmiocie, w okresie umownej odpowiedzialności za wady oraz w okresie rękojmi za wady fizyczne.
- Na przedmiot umowy składa się zakres rzeczowy ujęty w dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, przedmiarach pomocniczych, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, załączonych do niniejszej umowy i stanowiących jej integralną część.
- Zamawiający, niniejszą umową, zobowiązuje się wobec wykonawcy do dokonania wymaganych czynności związanych z przygotowaniem robót w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia dokumentacji projektowej oraz odebrania robót i zapłaty umówionego wynagrodzenia.
- Oprócz zakresu robót określonych w § 1 ust. 2 Wykonawca wykona wszystkie prace i czynności niezbędne do wykonania zamówienia.
- Przez pojęcie „wszystkie prace i czynności niezbędne” rozumie się zakres robót wyszczególnionych w opisach do poszczególnych tabel katalogów przyjętych jako podstawa do kalkulacji ceny jednostkowej oraz w założeńach szczegółowych do każdego rozdziału katalogu KNR lub KNNR, z którego dana tabela pochodzi, a także w założeńach ogólnych każdego katalogu.
- Przedmiot umowy określony w § 1 będzie realizowany zgodnie z zatwierdzonym przez Zamawiającego harmonogramem rzeczowo-finansowym.
- W terminie 7 dni, licząc od dnia zawarcia umowy Wykonawca opracuje harmonogram rzeczowo-finansowy Przedmiotu umowy i przedłoży go Zamawiającemu. Przedłożony przez Wykonawcę harmonogram rzeczowo-finansowy winien być spójny z kosztorysem przedłożonym przez Wykonawcę przed podpisaniem umowy oraz zaakceptowanym przez Zamawiającego.
- Zamawiający w terminie 14 dni licząc od dnia złożenia harmonogramu rzeczowo-finansowego może zgłosić do niego uwagi. W przypadku zgłoszenia uwag, Wykonawca zobowiązany jest do korekty harmonogramu uwzględniającego uwagi Zamawiającego oraz do ponownego przedłożenia go Zamawiającemu w terminie kolejnych 10 dni. Zamawiający zatwierdzi poprawiony harmonogram rzeczowo-finansowy w terminie 7 dni licząc od dnia jego złożenia, jeśli Wykonawca uwzględni w nim wszystkie wcześniej zgłoszone przez Zamawiającego uwagi i zastrzeżenia.
- Ostatecznie zaakceptowany przez Zamawiającego harmonogram rzeczowo-finansowy stanowi załącznik do umowy i stanowi podstawę do rozliczenia realizacji Przedmiotu umowy. Wprowadzanie zmian w zatwierdzonym harmonogramie rzeczowo-finansowym, w szczególności zmian terminów realizacji, wymaga pisemnej zgody Zamawiającego, co nie pozbawia Zamawiającego prawa naliczenia kar umownych, w przypadku przekroczenia terminu realizacji Przedmiotu umowy określonego w § 2 umowy. Zmiana harmonogramu rzeczowo-finansowego nie wymaga zmiany umowy (zawarcia aneksu).
- Harmonogram, o którym mowa w ust.1 będzie zawierał co najmniej:
  - zakres rzeczowy robót z uwzględnieniem poszczególnych etapów robót podlegających odbiorom częściowym i terminy ich wykonania, z zastrzeżeniem, że odbiorom częściowym podlegać będą tylko w pełni zakończone elementy robót lub możliwe do wyraźnego wydzielenia ich części,
  - wynagrodzenie za wykonanie robót z uwzględnieniem poszczególnych etapów w tym cenę za wykonanie robót budowlanych prowadzonych w oparciu o dokumentację przekazaną przez Zamawiającego.

dotyczy części 1

- Przedmiot zamówienia obejmuje także dostarczenie Zamawiającemu najpóźniej na dzień odbioru końcowego szkiców polowych geodezyjnych oraz poświadczonych datą wpływu do Starostwa Powiatowego - Wydział Geodezji, Kartografii i Nieruchomości zawiadomienie o wykonaniu zgłoszonych prac geodezyjnych, związanych z wykonaniem inwentaryzacji powykonawczej uwierzytelnionej przez Starostę Wrzesińskiego.

Termin:

§ 2

Termin wykonania umowy do **15 października 2021 roku**.

Kierownictwo i nadzór, osoby do kontaktów:

§ 3

- Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wykonanie i kierowanie robotami objętymi przedmiotem umowy przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane.
- Zmiana powołanych w ust. 1 osób w trakcie realizacji roboty budowlanej, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga pisemnego zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji i wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osób wymaganego postanowieniami Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku przeprowadzenia którego zawarto niniejszą umowę.
- Zamawiający ustanowi inspektorów nadzoru inwestorskiego.
- Osobami do kontaktów po stronie Zamawiającego są:
  - Robert Stachowicz** - tel. 61 640 40 71, fax. 61 640 40 71, e-mail: robert.stachowicz@wrzesnia.pl
  - Anna Walicht** - tel. 61 640 40 74, fax. 61 640 40 74, e-mail: anna.walicht@wrzesnia.pl
- Osobą do kontaktów po stronie Wykonawcy jest ..... tel. ...., e-mail: .....
- Wszelką korespondencję dotyczącą realizacji niniejszej umowy należy składać w kancelarii Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni (biuro Obsługi Interesanta pok. Nr 1).
- Zmiana osób do kontaktu określonych w ust od 2 do 5 nie stanowi zmiany umowy.

Materialy:

§ 4

- Wykonawca zobowiązuje się do wykonania robót z materiałów własnych, które co do jakości odpowiadają wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w ustawie „Prawo Budowlane”, stosownych rozporządzeniach oraz wymaganiom projektu.
- Na każde żądanie Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów stosowny dokument potwierdzający dopuszczenie go do stosowania w budownictwie (np. takie jak: aprobaty techniczne, deklaracja zgodności, znak budowlany, atest, certyfikat, świadectwo jakości etc.).
- Wykonawca zapewni potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do zbadania na żądanie Zamawiającego jakości robót wykonanych z materiałów Wykonawcy na terenie budowy, a także do sprawdzenia ciężaru i ilości zużytych materiałów, w ilości zgodnej z SST.
- Badania, o których mowa w ust. 3, będą realizowane przez Wykonawcę na własny koszt.
- Jeżeli Zamawiający zażąda badań, które nie były przewidziane niniejszą umową, to Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzenia tych badań.
- Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia tych badań okaże się, że zastosowane materiały bądź wykonanie robót jest niezgodne z umową, to koszty badań dodatkowych obciążają Wykonawcę, zaś gdy wyniki badań wskażą, że materiały bądź wykonanie robót są zgodne z umową, to koszty tych badań obciążają Zamawiającego.

Personel i sprzęt:

§ 5

- Do wykonywania samodzielnych funkcji przy realizacji robót, wykonawca będzie dysponował personelem wymieniony w załączonym do oferty wykazie osób lub inne osoby jedynie wtedy, kiedy odnośne kwalifikacje i zdolności proponowanego personelu, będą takie same lub wyższe niż osób wymienionych w wykazie.
- Wykonawca jest zobowiązany dysponować odpowiednim potencjałem technicznym, w szczególności odpowiednią ilością i wydajnością sprzętu niezbędnego do wykonania robót, zapewniającego wykonanie robót zgodnie z Umową.
- Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących następujące czynności w zakresie realizacji zamówienia: roboty ziemne, roboty rozbiórkowe, roboty brukarskie, roboty ogólnobudowlane
- Każdorazowo na żądanie Zamawiającego, w terminie wskazanym przez Zamawiającego nie krótszym niż 5 dni robocze, Wykonawca zobowiązuje się przedłożyć do wglądu poświadczone za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopie umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, o których mowa w pkt 1. Kopia umów o pracę powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania.
- Nieprzedłożenie przez Wykonawcę kopii umów zawartych przez Wykonawcę z Pracownikami świadczącymi usługi / roboty budowlane w terminie wskazanym przez Zamawiającego zgodnie z ust. 4 będzie traktowane jako niewypełnienie obowiązku zatrudnienia Pracowników świadczących usługi/roboty budowlane na podstawie umowy o pracę.

Ubezpieczenia:

§ 6

- Od dnia protokolarnego przejęcia terenu budowy, aż do dnia końcowego odbioru robót budowlanych Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za wszelkie szkody wynikłe w trakcie realizacji przedmiotu umowy, powstałe w mieniu należącym do Zamawiającego, jak i uszkodzenia ciała, śmierć, szkodę w mieniu osób trzecich.
- Wykonawca oświadcza, że posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej od prowadzonej działalności gospodarczej na cały okres realizacji zadania. Kopia polisy, o której mowa będzie dostarczona przez Wykonawcę Zamawiającemu do wiadomości najpóźniej w dniu rozpoczęcia robót budowlanych.
- Wykonawca potwierdza, iż przyjmuje na siebie całkowitą odpowiedzialność, oraz zwalnia Zamawiającego z odpowiedzialności związanej z wszelkimi roszczeniami skierowanymi wobec Zamawiającego, dotyczącymi jakichkolwiek zaistniałych szkód, kosztów i wydatków związanych bezpośrednio lub pośrednio z wykonywaniem Przedmiotu umowy, powstałych w szczególności w wyniku:
  - uszczerbku na zdrowiu, uszkodzenia ciała, włącznie ze skutkiem śmiertelnym, i długotrwałą chorobą którejkolwiek z osób zatrudnionych przez Wykonawcę lub Podwykonawców;
  - utrąty lub uszkodzenia majątku Wykonawcy, Podwykonawców oraz osób przez nich zatrudnionych;
  - utrąty lub uszkodzenia majątku osób trzecich, uszczerbku na zdrowiu, uszkodzenia ciała, włącznie ze skutkiem śmiertelnym, długotrwałą chorobą osób trzecich;
  - utrąty lub uszkodzenia robót budowlanych, jakiegokolwiek rodzaju i powstałych w dowolny sposób.
- Wykonawca zobligowany jest do utrzymania ważnej polisy ubezpieczeniowej, o której mowa ust. 2, przez cały okres obowiązywania niniejszej umowy, tj. aż do dnia podpisania przez Stronę protokołu odbioru końcowego całego przedmiotu umowy.

5. Na każde żądanie Zamawiającego, Wykonawca zobligowany jest przedstawić kopię polisy ubezpieczeniowej oraz potwierdzenie terminowego opłacania składek, w terminie nie dłuższym niż 3 dni od dnia przekazania przez Zamawiającego żądania.
6. Umowa ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, musi zapewniać wypłatę odszkodowania płatnego w złotych polskich.
7. Koszt zawarcia i obowiązywania umowy, o której mowa w ust. 2, w szczególności składki ubezpieczeniowej pokrywa w całości Wykonawca.
8. W przypadku, gdy okres obowiązywania polisy ubezpieczeniowej jest krótszy niż okres wskazany w ust. 4 Wykonawca zobowiązany będzie najpóźniej na 7 dni przed upływem okresu ochrony ubezpieczeniowej do przedstawienia Zamawiającemu kopii nowej polisy ubezpieczeniowej wraz z potwierdzeniem opłacenia składek ubezpieczeniowych, których termin wymagalności upłynął w dniu jej przedłożenia Zamawiającemu.
9. Zmiany warunków ubezpieczenia wymagają każdorazowo uzyskania zgody Zamawiającego.

Wynagrodzenie:

§ 7

1. Wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy zostanie obliczona na podstawie prac rzeczywiście wykonanych, w oparciu o ceny jednostkowe podane przez Wykonawcę w kosztorysie ofertowym, zgodnie z obmiarem w oparciu o kosztorys powykonawczy (wynagrodzenie kosztorysowe).
2. Cena ofertowa Wykonawcy wskazana w kosztorysie ofertowym wynosi ..... **zł brutto** (słownie: .....) i określona jest na podstawie kosztorysu ofertowego (wypełnionego przedmiaru stanowiącego załącznik do SIWZ) stanowiącego zestawienie planowanych prac i przewidzianych kosztów.
3. Po zakończeniu robót zostanie wykonany obmiar robót. Jeżeli wyniki wykonanego obmiaru będą odbiegały od przedmiaru przyjętego w postępowaniu, wartość robót określonych w ust. 1 zostanie zmieniona w oparciu o ilość robót otrzymanych w wyniku ich obmiaru oraz średnich cen materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w ostatnim dostępnym w chwili sporządzania kosztorysu numerze wydawnictwa (np. ORGBUD, Wacetop lub SEKOCENBUD) oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót niefigurujących w KNR, według innych ogólnie stosowanych katalogów lub cen własnych Wykonawcy zaakceptowanych przez Zamawiającego. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen jednostkowych potrzebnych do ustalenia wynagrodzenia za roboty zamienne oraz przedstawić te wyliczenia Zamawiającemu do akceptacji. Akceptacja Zamawiającego upoważnia Wykonawcę do rozpoczęcia wykonywania robót zamiennych.
4. Zamawiający dopuszcza możliwość wykonania robót zamiennych polegających na wprowadzeniu zmian asortymentu wbudowywanych materiałów, urządzeń i robót przedstawionych w ofercie. Zamawiający może wyrazić zgodę na ich wykonanie o ile zmiana sposobu wykonania poszczególnych robót oraz możliwość zastosowania materiałów zamiennych, innych technologii lub rozwiązań zostanie zaopiniowana pozytywnie przez Projektanta.
5. Rozliczenie za roboty zamienne nastąpi na podstawie zaakceptowanego przez Zamawiającego kosztorysu różnicowego, opracowanego w następujący sposób:
  - a) jeżeli roboty zamienne odpowiadają pozycji w kosztorysie ofertowym, cena jednostkowa określona w tym kosztorysie używana jest do wyliczenia wysokości wynagrodzenia;
  - b) jeżeli roboty zamienne nie odpowiadają żadnej pozycji w kosztorysie ofertowym, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen i czynników cenotwórczych nie wyższych od średnich cen materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w ostatnim dostępnym w chwili sporządzania kosztorysu numerze wydawnictwa (np. ORGBUD, Wacetop lub SEKOCENBUD) oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót niefigurujących w KNR, według innych ogólnie stosowanych katalogów lub cen własnych Wykonawcy zaakceptowanych przez Zamawiającego. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen jednostkowych potrzebnych do ustalenia wynagrodzenia za roboty zamienne oraz przedstawić te wyliczenia Zamawiającemu do akceptacji. Akceptacja Zamawiającego upoważnia Wykonawcę do rozpoczęcia wykonywania robót zamiennych.
6. Rozliczenie robót nieuwjętych w przedmiarach robót, a wynikających z dokumentacji, w tym projektu budowlanego, niewykraczających poza opis przedmiotu zamówienia, nastąpi na podstawie kosztorysu, stanowiącego uzupełnienie kosztorysu ofertowego, opracowanego w następujący sposób:
  - a) jeżeli roboty odpowiadają pozycji w kosztorysie ofertowym, cena jednostkowa określona w tym kosztorysie używana jest do wyliczenia wysokości wynagrodzenia;
  - b) roboty budowlane, dla których brak jest cen jednostkowych w kosztorysie przedłożonym przez Wykonawcę przed zawarciem niniejszej umowy, rozliczane będą kosztorysami powykonawczymi wykonanymi metodą uproszczoną, sporządzonymi na podstawie potwierdzonej przez Inspektora nadzoru książki obmiaru robót oraz wg danych wyjściowych do kosztorysowania na poziomie nie wyższym niż wg najniższych stawek oraz narzutów z wydawnictwa Sekocenbud lub ORGBUD lub Wacetop za kwartał w którym dokonywana jest zmiana umowy. W przypadku brak cen w wydawnictwie przyjęte zostaną stawki z faktur zakupu lub najmu, przy czym do cen z tych faktur nie zostaną doliczone narzuty.
7. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany zakresu rzeczowego zamówienia poprzez zaniechanie niektórych robót (na podstawie wyraźnego oświadczenia Zamawiającego), wraz ze zmianą wysokości wynagrodzenia, gdy w trakcie realizacji umowy wystąpią okoliczności powodujące, że niecelowe będzie wykonanie pełnego zakresu robót zgodnie z dokumentacją projektową. W razie całkowitego zaniechania robót danego rodzaju wynagrodzenie Wykonawcy jest pomniejszane o kwotę przewidzianą w kosztorysie ofertowym za te roboty. W razie częściowego zaniechania robót danego rodzaju rozliczenie następuje na podstawie obmiaru rzeczywiście wykonanych robót danego elementu, który to obmiar potwierdzony będzie Wykonawcą robót, inspektora nadzoru i Zamawiającego.
8. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany zakresu rzeczowego zamówienia w szczególności poprzez zwiększenie lub zmniejszenie zakresu przedmiotu zamówienia w wyniku dokonanego obmiaru robót, o którym mowa w § 7 ust. 3 umowy. W takim przypadku przewiduje się zwiększenie lub zmniejszenie wynagrodzenia wykonawcy na podstawie cen jednostkowych wskazanych w ofercie wykonawcy lub w inny sposób, proporcjonalnie do zwiększenia lub zmniejszenia zakresu przedmiotu zamówienia zgodnie z § 7 ust. 3 umowy – bez konieczności sporządzenia aneksu do umowy.
9. W przypadku rezygnacji przez Zamawiającego z realizacji części przedmiotu umowy, wynagrodzenie przysługujące Wykonawcy zostanie pomniejszone, przy czym Zamawiający zapłaci za wszystkie spełnione świadczenia oraz udokumentowane koszty, które Wykonawca poniósł w związku z wynikającymi z umowy planowanymi świadczeniami.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy:

§ 8

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości **5%** wynagrodzenia umownego za przedmiot umowy, co stanowi kwotę ..... **zł** (słownie: .....). Beneficjentem zabezpieczenia jest Zamawiający. Wszelkie koszty związane z ustanowieniem i wniesieniem zabezpieczenia ponosi Wykonawca.
2. W przypadku złożenia tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, Zamawiający dopuszcza gwarancję w postaci bezwarunkowej, nieodwołalnej i płatnej na pierwsze żądanie o treści zaakceptowanej przez Zamawiającego, także co do formy, wartości i okresu ważności.

3. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wnosi się w formie: .....
4. Zabezpieczenie może zostać wniesione wyłącznie w formie określonej w art. 148 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
5. Zabezpieczenie zostało wniesione w celu zaspokojenia roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania niniejszej umowy przez Wykonawcę, w tym nieusunięcia stwierdzonych wad oraz roszczeń o zapłatę kar umownych, a także roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
6. Wykonawca zobligowany jest zagwarantować, aby wniesione zabezpieczenie zachowało moc wiążącą przez cały okres obowiązywania niniejszej umowy oraz określony w § 16 ust. 1 umowy okres rękojmi.
7. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Zamawiającego o wszelkich okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na obowiązywanie zabezpieczenia oraz na możliwość i zakres wykonywania przez Zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia..
8. Część kwoty zabezpieczenia (w wysokości 70 %) gwarantująca zgodne z umową wykonanie Przedmiotu umowy zostanie zwolniona lub zwrócona Wykonawcy w ciągu 30 dni od daty końcowego odbioru Przedmiotu umowy i uznania go przez Zamawiającego za należyście wykonany.
9. W przypadku przedłużenia terminu wykonania przedmiotu umowy Wykonawca odpowiednio przedłuży ważność zabezpieczenia należytego wykonania umowy, bez wezwania ze strony Zamawiającego i przekaze Zamawiającemu dowód dokonania tego przedłużenia. Brak przedłużenia ważności zabezpieczenia stanowi zawinoną przez Wykonawcę przerwę w realizacji robót.
10. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.

Obowiązki Wykonawcy:

§ 9

Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:

1. Wykonanie przedmiotu umowy, określonego w § 1 niniejszej umowy zgodnie z dokumentacją budowlaną, stanowiącą załącznik do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, zgodnie z obowiązującymi normami, zasadami wiedzy i sztuki budowlanej, wytycznymi i zaleceniami uzgodnionymi do wykonania w czasie budowy zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi.
2. Wykonanie przedmiotu umowy przy pomocy osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, przeszkolonych w zakresie przepisów bhp i przeciwpożarowych oraz wyposażonych w odpowiedni sprzęt, narzędzia i odzież oraz dopełnienia wszelkich wymogów formalnych wynikających z prawa budowlanego i innych przepisów prawa, związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem robót budowlanych.
3. Codzienny pobyt i nadzór kierownika budowy na budowie potwierdzony wpisem na liście obecności, która będzie stanowić załącznik do dziennika budowy.
4. Dostarczenie wszystkich niezbędnych zezwoleń, atestów, protokołów prób itp.
5. Zapewnienie nadzoru technicznego oraz obsługi geodezyjnej nad realizowanym zadaniem inwestycyjnym, nadzór nad personelem w zakresie porządku i dyscypliny pracy oraz koordynowanie działań podwykonawców.
6. Zabezpieczenie we własnym zakresie warunków socjalnych i innych przepisanych prawem warunków i świadczeń dla swoich pracowników i osób zatrudnionych.
7. Przejęcie placu budowy i przygotowanie do realizacji przedmiotu umowy, a w szczególności:
  - a) wyposażenie zaplecza budowy we wszelkie przedmioty jakiegokolwiek natury, które są niezbędne dla lub podczas wykonywania robót,
  - b) wykonanie robót tymczasowych, które mogą być potrzebne podczas wykonywania robót podstawowych.
8. Wykonawca, zobowiązany jest podczas prowadzenia prac (robót budowlanych) do zapewnienia ciągłości ruchu na istniejących drogach publicznych.
9. Uprzedzić pisemnie Zamawiającego, dokonując jednocześnie wpisu do dziennika budowy o każdym przypadku opóźnienia prac.
10. Utrzymywanie terenu budowy:
  - a) w stanie wolnym od zbędnych przeszkód oraz usuwanie i składowanie wszelkich urządzeń pomocniczych i zbędnych materiałów, odpadków i śmieci, urządzeń prowizorycznych, które nie są potrzebne lub pozbywanie ich.
  - b) zapewniając ochronę mienia,
  - c) zapewniając oznakowanie i zabezpieczenie terenu budowy, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w okresie funkcjonowania szkoły,
  - d) zapewniając usuwanie awarii związanych z prowadzeniem budowy,
  - e) zapewniając wykonanie zabezpieczenia w rejonie prowadzonych robót.
11. Ponośenie kosztów wykonania i bieżącego utrzymywania dróg dla potrzeb budowy oraz dróg wokół terenu budowy, a także ogrodzenia, chodników, doprowadzenia wody, energii elektrycznej, łączności itp. do placu budowy.
12. Pokrywanie wszystkich kosztów i opłat koniecznych do wykonania przedmiotu umowy, a w szczególności za energię elektryczną, wodę, gaz, ogrzewanie oraz z tytułu korzystania z linii telefonicznej, zajęcia chodników oraz jezdni itp.
13. Prowadzenie na bieżąco dziennika budowy, który znajdować się będzie w biurze kierownika budowy na terenie budowy.
14. Usunięcie po zakończeniu robót poza teren budowy wszelkich urządzeń, tymczasowego zaplecza itp. oraz pozostawienie całego terenu budowy i robót czystego i nadającego się do użytkowania.
15. Umożliwienie wstępu na teren budowy pracownikom organów nadzoru budowlanego, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą – Prawo Budowlane oraz udostępnienie im danych i informacji wymaganych tą ustawą.
16. Przekazanie Zamawiającemu przedmiotu umowy (odbior końcowy) po uprzednim:
  - a) sprawdzeniu przez inspektora nadzoru poprawności wykonania robót, dotyczy części 1
  - b) sporządzeniu i przekazaniu Zamawiającemu szkiców polowych geodezyjnych oraz poświadczoną datą wpływu do Starostwa Powiatowego - Wydział Geodezji, Kartografii i Nieruchomości zawiadomienia o wykonaniu zgłoszonych prac geodezyjnych, związanych z wykonaniem inwentaryzacji powykonawczej uwierzytelnionej przez Starostę Wrzesińskiego.

Podwykonawcy :

§ 10

1. Wykonawca będzie wykonywał roboty budowlane objęte przedmiotem umowy samodzielnie / przy udziale podwykonawców.
2. W przypadku powierzenia określonej części robót podwykonawcy, stosuje się następujące zasady.
3. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, wraz z wyszczególnieniem zakresu, jaki chce mu powierzyć. Przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca

- jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
4. Zamawiający określa następujące wymagania dotyczące umów o podwykonawstwo robót budowlanych, których niespełnienie powodować będzie zgłoszeniem zastrzeżeń lub sprzeciwu przez Zamawiającego. Zamawiający nie wyrazi zgody na zawarcie przedstawionej mu przez Wykonawcę, umowy z Podwykonawcą w szczególności w następujących przypadkach:
    - 1) umowa podwykonawcza nie określa Stron, pomiędzy którymi jest zawierana;
    - 2) w umowie podwykonawczej Strony nie wskazały wartości wynagrodzenia /maksymalnej wartości umowy z tytułu wykonywania robót;
    - 3) w części, w jakiej wynagrodzenie za wykonanie robót, które Wykonawca powierza Podwykonawcy, przekracza wartość wynagrodzenia tych samych robót wskazanych w ofercie przetargowej Wykonawcy;
    - 4) do umowy podwykonawczej nie dołączono kosztorysów (przy wynagrodzeniu kosztorysowym), tabeli elementów scalonych (przy wynagrodzeniu ryczałtowym), z których wynika wartość należnego Podwykonawcy wynagrodzenia;
    - 5) postanowienia umowy podwykonawczej uzależniają zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy przez Wykonawcę od otrzymania przez Wykonawcę, zapłaty od Zamawiającego za wykonany zakres robót;
    - 6) postanowienia umowy podwykonawczej uniemożliwiają rozliczenie stron według zasad określonych w niniejszej umowie;
    - 7) Podwykonawca nie spełnia warunków określonych w SIWZ dla Podwykonawców (w przypadku gdy zostały określone);
    - 8) umowa podwykonawcza wskazuje na inny niż określony w umowie z Zamawiającym moment odbioru wykonanych prac lub inne zdarzenie stanowiące podstawę wystawienia faktury za wykonane prace (odbior częściowy, końcowy itp. stanowiący podstawę wystawienia faktury przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego);
    - 9) umowa podwykonawcza przewiduje termin realizacji dłuższy niż niniejsza umowa;
    - 10) okres odpowiedzialności za wady jest krótszy od okresu odpowiedzialności za wady Wykonawcy wobec Zamawiającego,
    - 11) umowa nie zawiera uregulowań dotyczących zawierania umów na roboty budowlane, dostawy lub usługi z dalszymi Podwykonawcami, w szczególności zapisów warunkujących podpisanie tych umów od ich akceptacji i zgody Wykonawcy
    - 12) umowa przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy dłuższy niż 21 dni od dnia doręczenia faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.
  5. Akceptacja lub odmowa akceptacji (zastrzeżenia, sprzeciwu) umowy podwykonawczej przez Zamawiającego nastąpi w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Zamawiający, w terminie 14 dni od przedłożenia mu projektu umowy, zgłasza pisemne zastrzeżenia lub sprzeciw do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń lub sprzeciwu do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 14 dni, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
  6. Zgłoszenie sprzeciwu lub zastrzeżeń przez Zamawiającego w terminie określonym w ust. 5 będzie równoznaczne z odmową udzielenia zgody.
  7. W przypadku odmowy akceptacji umowy podwykonawczej, Wykonawca nie może polecić Podwykonawcy przystąpienia do realizacji zadania.
  8. W przypadku odmowy określonej w ust. 6, Wykonawca ponownie przedstawi projekt zmiany umowy z podwykonawcą lub aneks do umowy o podwykonawstwo, uwzględniając zastrzeżenia i uwagi zgłoszone przez Zamawiającego.
  9. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, (wcześniej zaakceptowaną przez Zamawiającego) w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
  10. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50000 zł.
  11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 4 pkt 12, Zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
  12. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku Podwykonawcy będzie traktowana jako przerwa wynikająca z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
  13. Umowy Wykonawcy z podwykonawcami, podwykonawcami lub dalszymi podwykonawcami powinny być zawarte na piśmie pod rygorem nieważności.
  14. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, zaniechania, uchybienia i zaniechania podwykonawców jak za własne. Na roboty wykonane przez podwykonawców gwarancji udziela Wykonawca, który ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania robót przez podwykonawców. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić właściwą koordynację robót powierzonych poszczególnym podwykonawcom.
  15. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, wykonawca jest obowiązany wykazać zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia
  16. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę realizacji zadania Podwykonawcy, dalszemu Podwykonawcy, Wykonawca, Podwykonawca, dalszy Podwykonawca zobowiązany jest do dokonania we własnym zakresie zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy, dalszemu Podwykonawcy z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z Podwykonawcą, dalszym Podwykonawcą.
  17. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane na zasadach określonych a w art. 143c ustawy Prawo zamówień publicznych.
  18. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do zmian zawartych umów podwykonawczych oraz zmian zakresu zadania powierzonego do wykonania przez podwykonawców.
  19. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 17, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z

- oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
20. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
  21. W przypadku zatrudnienia przez Wykonawcę do realizacji zamówienia w zakresie umownych robót podwykonawców, Wykonawca zobowiązany jest załączyć do wystawionej przez siebie faktury:
    - 1) zestawienie należności dla wszystkich podwykonawców wraz z kopiami wystawionych przez nich faktur,
    - 2) dowodów zapłaty wymagalnych zobowiązań wobec podwykonawców lub dalszych podwykonawców wynikających z faktur podwykonawców. Dowodem zapłaty jest kopia polecenia przelewu.
    - 3) oświadczenia podwykonawców lub dalszych podwykonawców, złożone nie wcześniej niż w dniu wystawienia faktury przez Wykonawcę, że Wykonawca nie zalega z żadnymi wymagalnymi zobowiązaniami w stosunku do podwykonawców, lub dalszych podwykonawców wynikającymi z umowy podwykonawstwa.
  22. Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania zapłaty wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy do czasu uregulowania jego zobowiązań wobec podwykonawców lub dalszych podwykonawców. Jeśli opóźnienie w zapłacie wymagalnego należnego podwykonawcom lub dalszym wynagrodzenia przekroczy 30 dni, Zamawiający ma prawo dokonać zapłaty kwoty należnej Podwykonawcom bezpośrednio na jego rzecz pomniejszając Wykonawcy wynagrodzenie o zapłacone Podwykonawcy kwoty.
  23. W razie odmowy zapłaty wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, Wykonawca przedstawi Zamawiającemu przyczyny odmowy zapłaty (uwagi) oraz szczegółowo umotywuje Zamawiającemu, iż nie narusza to prawa ani warunków jego umowy z podwykonawcą w terminie 7 dni, od dnia wystąpienia o uzasadnienie przez Zamawiającego. Zamawiającemu przysługuje w takiej sytuacji prawo szczegółowego zbadania wywiązywania się Wykonawcy z warunków umowy z podwykonawcą, a także domaganie się od podwykonawcy złożenia stosownych oświadczeń oraz udostępnienia dokumentów umownych.
  24. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
  25. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez Podwykonawcę w przypadku :
    - 1) zawarcia umowy z Podwykonawcą lub zmiany Podwykonawcy, bez zgody Zamawiającego,
    - 2) zmiany warunków umowy z Podwykonawcą bez zgody Zamawiającego,
    - 3) nieuwzględnienia sprzeciwu lub zastrzeżeń do umowy z Podwykonawcą zgłoszonych przez Zamawiającego lub innego naruszenia art. 647 Kodeksu cywilnego.
  26. Zamawiający dopuszcza zawarcie umowy cesji wierzytelności pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą na podstawie, której Zamawiający zapłaci bezpośrednio na konto Podwykonawcy wynagrodzenie za całość robót wykonanych przez Podwykonawcę. W takim przypadku wraz z fakturą głównego Wykonawcy należy złożyć kopię faktury Podwykonawcy oraz stosowny dokument w oparciu o który należy zapłacić Podwykonawcy. W takim przypadku nie mają zastosowania uregulowania § 10 pkt 21 niniejszej umowy.
  27. Wykonawca zobowiązuje się koordynować prace realizowane przez podwykonawców, z zastrzeżeniem, że Stroną dla Zamawiającego będzie w każdym przypadku Wykonawca.
  28. Konieczność 3-krotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 14, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego stanowi podstawę do odstąpienia od umowy w sprawie zamówienia publicznego przez Zamawiającego.
  29. Projekty umów o podwykonawstwo, jej zmiany lub kopie poświadczonych umów, aneksów Wykonawca przekazywać będzie wyłącznie przez kancelarię urzędu Zamawiającego (ul. Ratuszowa 1, Września) – Biuro Obsługi Interesanta - pok nr 1.

Kary umowne:

§ 11

1. Wykonawca jest zobowiązany do zapłaty Zamawiającemu kar umownych:
  - a) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości **0,1%** wynagrodzenia, o którym mowa w § 7 ust. 2 umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki;
  - b) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze częściowym w wysokości **0,2%** wynagrodzenia o którym mowa w § 7 ust. 2 umowy, za każdy dzień zwłoki liczonej od ustalonego przez strony terminu na usunięcie wad
  - c) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym oraz w czasie gwarancji i rękojmi w wysokości **0,1%** wynagrodzenia o którym mowa w § 7 ust. 2 umowy, za każdy dzień zwłoki liczonej od ustalonego przez strony terminu na usunięcie wad;
  - d) jeżeli czynności zastrzeżone dla kierownika budowy/robót, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego - w wysokości **1.000 zł** za każdy stwierdzony przypadek,
  - e) za każdy stwierdzony przypadek braku obecności kierownika budowy na budowie, o którym mowa w § 9 ust. 3 w wysokości **500 zł**,
  - f) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości **0,1%** całkowitego wynagrodzenia należnego podwykonawcy za każdy dzień zwłoki,
  - g) za nieprzedłożenie przez Wykonawcę do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany (aneks), o której mowa w § 10 ust. 3 Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę w wysokości **5.000 zł** za każdy stwierdzony przypadek;
  - h) za nieprzedłożenie przez Wykonawcę poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w terminie określonym w § 10 ust. 9 oraz ust. 10 niniejszej umowy Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę pieniężną w wysokości **1.000 zł** za każdy dzień zwłoki;
  - i) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia o którym mowa w § 10 ust. 13, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę w wysokości **1.000 zł** za każdy dzień zwłoki;
  - j) za odstąpienie od umowy, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność w wysokości **20%** wynagrodzenia umownego za przedmiot umowy, o którym mowa w § 7 ust. 1 umowy,
  - k) za nieprzedłożenie Zamawiającemu kopii umów o pracę osób świadczących czynności, o których mowa w § 5 ust 3 w wysokości **100 zł** za każdy rozpoczęty dzień zwłoki liczonej od terminu określonego w § 5 ust. 4 umowy za każdą osobę.
  - l) za brak należytego zabezpieczenia placu budowy lub braku utrzymania porządku na placu budowy w wysokości **500 zł** za każdy stwierdzony przez Zamawiającego lub inspektora nadzoru przypadek,
  - m) za brak doprowadzenia do stanu pierwotnego terenu wykorzystywanego przez Wykonawcę na potrzeby placu budowy w wysokości **10.000 zł**,

- n) za brak przestrzegania przepisów BHP w wysokości **500 zł** za każdy stwierdzony przez Zamawiającego lub inspektora nadzoru przypadek,
  - o) za zwłokę w wykonaniu harmonogramu rzeczowo-finansowego przedmiotu umowy w wysokości **500 zł** za każdy rozpoczęty dzień zwłoki;
2. Zamawiający jest zobowiązany do zapłaty Wykonawcy kar umownych:
- a) za zwłokę w przeprowadzeniu odbioru częściowego robót w wysokości **0,2%** wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 7 ust. 2, za każdy dzień zwłoki licząc od następnego dnia po terminie, w którym odbiór miał być zakończony;
  - b) za zwłokę w przeprowadzeniu odbioru końcowego robót w wysokości **0,1%** wynagrodzenia umownego, o którym mowa w § 7 ust. 2, za każdy dzień zwłoki, licząc od następnego dnia po terminie, w którym odbiór miał być zakończony;
  - c) za odstąpienie od umowy z przyczyn zawinionych przez Zamawiającego w wysokości **20%** wynagrodzenia umownego za przedmiot umowy, o którym mowa w § 7 ust. 2 umowy.
3. Odstąpienie od umowy nie powoduje utraty możliwości dochodzenia wyżej wskazanych kar umownych przez Zamawiającego.
4. Strony zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.
5. W razie wystąpienia zwłoki w usunięciu stwierdzonych wad i wykonaniu przedmiotu umowy Zamawiający może wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na usunięcie wad i wykonanie przedmiotu umowy z zachowaniem prawa do kary umownej.
6. Zapłata kar umownych nie zwalnia Wykonawcy od obowiązku wykonania umowy.
7. W przypadku gdy suma kar umownych przekroczy **10%** wynagrodzenia, o którym mowa w § 7 ust. 2 umowy, Zamawiający zastrzega sobie prawo do odstąpienia od umowy.

Kontrola jakości:

§ 12

1. Zasady przestrzegania wymagań dotyczących należytej jakości robót określa plan i program zapewnienia jakości, stanowiący integralną część dokumentów budowy.
2. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania w toku realizacji robót, wymagań dotyczących stosowania materiałów, wyrobów i urządzeń oraz sposobów wykonania robót, wynikających z dokumentacji projektowej oraz ze specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót.
3. Przestrzeganie wymogów, o których mowa w niniejszym paragrafie nadzoruje i potwierdza inspektor nadzoru inwestorskiego.

Ujawnianie i usuwanie wad w czasie realizacji robót:

§ 13

1. W przypadku ujawnienia wad lub usterek w robotach, Zamawiający ma prawo żądania ich usunięcia w określonym terminie, na koszt Wykonawcy.
2. Jeżeli dla ustalenia zaistnienia wad lub usterek niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, to zamawiający ma prawo polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na jego koszt. W przypadku, jeżeli te czynności przesądzą, że wady/usterki w robotach nie wystąpiły, Wykonawca będzie miał prawo żądać od zamawiającego zwrotu poniesionych z tego tytułu kosztów.
3. Jeżeli Wykonawca nie usunie konkretnej wady lub usterki w terminie określonym przez Zamawiającego, to ma on prawo polecić usunięcie takiej wady lub usterki osobie trzeciej, na koszt Wykonawcy.
4. Koszty wymienione w ust. 3 lub ich odpowiednią część Zamawiający ma prawo pokryć w całości lub w części z przeznaczonego na ten cel zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Odbiory robót:

§ 14

1. Strony ustalają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów:
  - 1) odbiory częściowe stanowiące podstawę do wystawienia faktury częściowej za wykonanie danego rodzaju robót – poszczególnych etapów, przy czym Inspektor nadzoru dokonuje odbioru robót zanikających oraz robót ulegających zakryciu w ciągu 3 dni od dnia zgłoszenia potrzeby odbioru przez kierownika budowy wpisem do dziennika budowy. Nieodebranie robót w tym terminie nie wstrzymuje postępu prac, a roboty zanikające oraz ulegające zakryciu uznaje się za wykonane prawidłowo,
  - 2) odbiór końcowy:
    - a) po bezusterkowym wykonaniu przedmiotu umowy
    - b) przedłożeniu dokumentów, o których mowa w ust. 9 i 10,
    - c) usunięciu po zakończeniu robót poza teren budowy wszelkich urządzeń, tymczasowego zaplecza itp. oraz pozostawienie całego terenu budowy i robót czystego i nadającego się do użytkowania.
  - 3) odbiór ostateczny po upływie okresu gwarancji.
2. Wykonawca zgłasza Zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego robót wpisem do dziennika budowy oraz pisemnie pod adresem Zamawiającego z określeniem daty zakończenia robót, co potwierdza pisemnie inspektor nadzoru.
3. Odbiorów dokonuje Komisja, w skład której wchodzi co najmniej:
  - a/ przedstawiciel Zamawiającego,
  - b/ inspektor nadzoru,
  - c/ przedstawiciel Wykonawcy lub kierownik budowy lub kierownik robót
  - d/ przedstawiciel podwykonawcy i dalszych podwykonawców (o ile występują).
4. Strony ustalają, że każdorazowo z prac komisji odbioru sporządzone zostaną protokoły określające wszystkie ustalenia dokonane w trakcie odbioru. Protokoły te będą stanowić podstawę do wystawienia faktur.
5. W odniesieniu do robót polegających odbiorowi końcowemu inspektor nadzoru sprawdza również kompletność przekazanych mu przez Wykonawcę dokumentów.
6. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostaną stwierdzone wady/usterki, to Zamawiający odstępuje od odbioru, do czasu usunięcia wad lub usterek, wyznaczając termin do ich usunięcia. Po usunięciu wad lub usterek Wykonawca i Zamawiający podejmuje czynności określone w ust. 2b niniejszego paragrafu.
7. Odbiór końcowy nie może być dokonany, jeżeli stwierdzone wady/usterki lub inne naruszenia postanowień niniejszej umowy obniżają przewidzianą przez Zamawiającego zdolność użytkową wykonanych robót.
8. W razie stwierdzenia takich wad lub usterek lub naruszeń w toku czynności odbioru lub w okresie rękojmi, które nie nadają się do usunięcia albo gdy z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, Zamawiający może:
  - 1) obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy odpowiednio do zmniejszonej wartości użytkowej, technicznej lub estetycznej robót określonej wg kosztorysu, a w przypadku braku takiej możliwości, przez biegłego rzeczoznawcę budowlanego wybranego przez Zamawiającego, albo

- 2) zażądać od Wykonawcy wykonania robót po raz drugi na koszt Wykonawcy, zachowując przy tym prawo potrącenia poniesionej szkody z wynagrodzenia, z zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub z kwoty ubezpieczenia,
- 3) dokonać robót na koszt Wykonawcy potrącając ich wartość i poniesioną szkodę z wynagrodzenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub z kwoty ubezpieczenia - co nie wyklucza dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych
9. Wykonawca przedstawi Zamawiającemu do odbioru końcowego wszystkie dokumenty i zaświadczenia właściwych jednostek i organów, świadectwa techniczne i dokumenty gwarancyjne, a także dokumentację powykonawczą ze wszystkimi zmianami dokonanymi podczas budowy, niezbędne dla uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu. Wykonawca zakończy wszystkie czynności odbioru w ciągu 7 dni. Wykonawca ponadto dostarczy w dniu odbioru końcowego kosztorys powykonawczy oraz kosztorys różnicowy (pomiędzy kosztorysem ofertowym i powykonawczym) zaakceptowany przez inspektora nadzoru.
10. Wykonawca jest zobowiązany przekazać Zamawiającemu kompletną dokumentację zamontowanych przez Wykonawcę urządzeń i innych elementów wraz z gwarancjami na nie w dniu dokonania odbioru.
11. Odbiór ostateczny jest dokonywany po upływie terminu gwarancyjnego i polega na sprawdzeniu usunięcia wad lub usterek powstałych i ujawnionych w okresie gwarancyjnym.

Gwarancja:

§ 15

1. Wykonawca udzieli Zamawiającemu gwarancji na kompletny przedmiot umowy na okres ..... **miesięcy**, dotyczy części 1 - z jej ograniczeniem dla nasadzeń, która wynosi ... **miesięcy**. Bieg okresu gwarancji liczy się od dnia dokonania bezusterkowego odbioru końcowego przedmiotu umowy
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu gwarancji za:
  - 1) wady fizyczne zmniejszające wartość użytkową, techniczną, estetyczną przedmiotu umowy,
  - 2) usunięcie tych wad i usterek, stwierdzonych w toku czynności odbioru oraz ujawnionych w okresie gwarancyjnym.
3. W okresie gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do bezpłatnego usunięcia wad i usterek w terminie 14 dni licząc od daty pisemnego (listem, mailem lub faksem) powiadomienia przez Zamawiającego. W uzasadnionych przypadkach za zgodą Zamawiającego możliwe jest wydłużenie terminu bezpłatnego usunięcia wad i usterek. Okres gwarancji zostanie przedłużony o czas naprawy. Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad,
4. W przypadku nie usunięcia wad lub usterek w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, Zamawiający może powierzyć wykonanie napraw i innych czynności wynikających z gwarancji na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy bez dodatkowego wezwania. Koszt usunięcia wad przez osobę trzecią zostanie w takim przypadku potrącony z kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
5. Zapis ust. 4 nie wyklucza prawa potrącenia kary umownej oraz dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.
6. Gwarancją Wykonawcy objęte są wszystkie roboty wykonane na podstawie umowy, bez względu na to, czy zostały wykonane przez Wykonawcę, czy przez osoby trzecie, którymi posłużył się on przy wykonywaniu umowy.

Rękojnia:

§ 16

1. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady fizyczne dotyczy wad lub usterek przedmiotu umowy istniejących w czasie dokonywania czynności odbioru oraz wad lub usterek powstałych po odbiorze, lecz z przyczyn tkwiących w przedmiocie umowy w chwili odbioru i wygasa po upływie **60 miesięcy** od daty dokonania końcowego odbioru przedmiotu umowy.
2. W okresie trwania rękojmi przeprowadzane będą co najmniej dwukrotnie przeglądy gwarancyjne w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego. Wykonawcy nie przysługuje z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie. Przeglądy gwarancyjne służą stwierdzeniu wad i ocenie usunięcia wad ujawnionych w okresie rękojmi. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas zobowiązany przesłać Wykonawcy protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych wad w określonym przez Zamawiającego terminie. W przypadku wykrycia wady / usterek w okresach między przeglądami Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę w terminie 7 dni od daty jej ujawnienia, przy czym dla zatwierdzenia terminu ważna jest data nadania pisma u operatora.
3. Do terminu usunięcia wad i skutków uchybień stosuje się odpowiednio § 15.
4. W razie nieusunięcia wad we wskazanym terminie Zamawiającemu przysługują uprawnienia takie jak w przypadku uprawnień gwarancyjnych.
5. Nie później niż 7 dni przed upływem okresu rękojmi zostanie przeprowadzony odbiór ostateczny, który służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi.
6. Od dnia odbioru końcowego do dnia podpisania protokołu odbioru ostatecznego, Wykonawcę obciążają koszty usunięcia wad i naprawienia każdej szkody rzeczywistej powstałej w obiekcie, który był przedmiotem umowy, i za którą ponosi odpowiedzialność, a spowodowanej:
  - 1) wadą, która wynika z wykonanych w ramach umowy robót i tkwiła w obiekcie, na dzień zakończenia robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy,
  - 2) wypadkiem zaistniałym przed dniem odbioru końcowego, który nie był objęty ryzykiem Zamawiającego, jeżeli wynikające z wypadku skutki ujawniły się w okresie rękojmi lub,
  - 3) czynnościami Wykonawcy na terenie budowy po dniu odbioru końcowego.
7. Roszczenia z tytułu rękojmi mogą być dochodzone także po upływie terminu rękojmi, jeżeli Zamawiający zgłosił Wykonawcy istnienie wady/usterek w okresie rękojmi.

Płatność wynagrodzenia:

§ 17

1. Zapłata wynagrodzenia za przedmiot umowy nastąpi w oparciu o fakturę końcową oraz faktury częściowe wystawione po protokołarnym odbiorze robót. Dokonanie odbioru częściowego następuje na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę „Wykazu robót wykonanych częściowo” potwierdzonego przez przedstawiciela: Zamawiającego, Inspektora Nadzoru (o ile występuje), Wykonawcy (kierownika budowy lub kierownika robót – o ile występuje), Podwykonawców (o ile występują) i dalszych Podwykonawców. Wykaz sporządzany jest na podstawie wycenionego przedmiaru robót i obmiaru rzeczywiście wykonanych robót dla każdej z pozycji.
2. Ustala się fakturowanie częściowe - faktury wystawiane będą i dostarczane Zamawiającemu w terminie 7 dni po odbiorze częściowym robót. Faktury częściowe nie mogą przekroczyć **90 %** całkowitego wynagrodzenia umownego określonego w § 7 ust. 2 umowy.
3. Podstawą wystawiania faktur częściowych będzie protokół stanu zaawansowania zadania (protokół odbioru częściowego). W protokole stanu zaawansowania zadania (protokół odbioru częściowego) określona będzie wartość prac wykonanych, wg stanu na dzień jego sporządzenia, z rozbiorem na wartość, rodzaj i ilość prac wykonanych przez:
  - 1) Wykonawcę,

- 2) Podwykonawców zgłoszonych przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę i wprowadzonych do realizacji zadania zgodnie z postanowieniami umowy w zakresie dotyczącym podwykonawców:
  - a) robót budowlanych, dalszych Podwykonawców robót budowlanych;
  - b) usług i dostaw zleczanych przez Wykonawcę robót budowlanych, Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców robót budowlanych, zwanych w dalszej treści umowy „Podwykonawcami”.
 Protokół stanu zaawansowania zadania (protokół odbioru częściowego) podpisany będzie przez upoważnionych przedstawicieli: Zamawiającego, Inspektora Nadzoru (o ile występuje), Wykonawcy (kierownika budowy lub kierownika robót – o ile występuje), Podwykonawców (o ile występują) i dalszych Podwykonawców.
4. Podstawą wystawienia faktury końcowej będzie protokół końcowego odbioru zadania podpisany przez upoważnionych przedstawicieli: Zamawiającego, Inspektora Nadzoru (o ile występuje), Wykonawcy (kierownika budowy lub kierownika robót – o ile występuje), Podwykonawcy i dalszych Podwykonawców (o ile występują).
5. Do każdej faktury wystawionej przez Wykonawcę załączone będą dokumenty określone w § 10 ust. 21 umowy.
6. Do faktury końcowej Wykonawca przedłoży ponadto:
  - 1) zestawienie wszystkich faktur/rachunków zapłaconych Podwykonawcom;
  - 2) oświadczenia wszystkich Podwykonawców o zapłacie przysługujących im wynagrodzeń w całości wraz z dowodami zapłaty ostatniej faktury / rachunku.
7. Jeżeli Wykonawca nie przedłoży wszystkich dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia należnego Podwykonawcom, Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego Wykonawcy wynagrodzenia w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty, do czasu ich zapłaty.
8. Należności z tytułu faktur będą płatne przez Zamawiającego przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy.
9. Termin płatności faktur wynosi **30 dni**, licząc od dnia otrzymania faktury przez Zamawiającego.
10. Za dzień zapłaty uważa się dzień wydania przez Zamawiającego polecenia przelewu wynagrodzenia na rachunek bankowy Wykonawcy.
11. Zamawiający wyraża zgodę na cesję wierzytelności z instytucją finansową / bankiem dla zabezpieczenia kredytu, jednakże przed zawarciem umowy Wykonawcy z Bankiem, wzór umowy o cesję należności należy przedstawić do wglądu i akceptacji przez Zamawiającego. Zamawiający zastrzega sobie prawo do wniesienia uwag do wzoru przedstawionej umowy i wymagać będzie od Wykonawcy, aby w porozumieniu z Bankiem ewentualne uwagi i zmiany, zaproponowane przez Zamawiającego zostały umieszczone w umowie. W przypadku nie wprowadzenia ewentualnych uwag Zamawiającego do wzoru umowy o cesję należności, Zamawiający może nie wyrazić zgody na cesję.

Zmiana warunków umowy i odstąpienie od umowy:

§ 18

1. Zmiana postanowień niniejszej umowy może nastąpić w formie pisemnej przy zachowaniu wymogów z art. 144 ust. 1 ustawy z dn. 29 stycznia 2004 Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zmianami) zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia.
2. Zamawiający przewiduje zmiany postanowień umowy, w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru oferty, z zastrzeżeniem, że zmiana umowy może nastąpić wyłącznie za zgodą obydwu stron wyrażoną na piśmie pod rygorem nieważności, jeżeli służyć będzie należytemu wykonaniu umowy.
3. Zamawiający zastrzega możliwość wprowadzenia istotnych zmian postanowień zawartej umowy. W szczególności postanowienia umowy mogą ulec zmianie w następującym zakresie oraz na następujących warunkach:
  - 1) zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
    - a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
    - b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla Zamawiającego,
    - c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,
  - 2) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
    - a) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których Zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
    - b) wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,
  - 3) Wykonawcę, któremu Zamawiający udzielił zamówienia, ma zastąpić nowy Wykonawca w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego Wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy,
  - 4) łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie,
4. Zamawiający zastrzega możliwość wprowadzenia istotnych zmian postanowień zawartej umowy. W szczególności postanowienia umowy mogą ulec zmianie w następującym zakresie oraz na następujących warunkach:
  - 1) Strony mają prawo do przedłużenia terminu wykonania Przedmiotu umowy, o którym mowa w § 2 umowy, z powodu przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę określonych poniżej:
    - a) wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy: administracji państwowej, samorządowej lub członkowskie Unii Europejskiej, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność; w szczególności dotyczy to następujących sytuacji:
      - opóźnień w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa na dokonanie czynności,
      - przedłużającej się bezczynności tych organów,
      - odmowy wydania przez organy decyzji, zezwoleń, uzgodnień na skutek błędów w dokumentacji projektowej;
    - b) gdy wystąpią, warunki atmosferyczne odbiegające od typowych dla danej pory roku, w szczególności nieprzewidziane warunki pogodowe uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonanie odbiorów (powodzie, długotrwałe ciągłe opady atmosferyczne, klęski żywiołowe i inne nietypowe dla danej pory roku anomalie pogodowe);
    - c) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu niedopuszczania do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
    - d) wystąpienia siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie Przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami; przez siłę wyższą należy rozumieć zdarzenie zewnętrzne o charakterze niezależnym od Stron, którego Strony nie mogły przewidzieć przed

zawarciem umowy, oraz którego Strony nie mogły uniknąć ani któremu nie mogły zapobiec przy zachowaniu należytej staranności; za siłę wyższą, warunkująca zmianę Umowy uważać się będzie w szczególności: powódź, pożar i inne klęski żywiołowe, zamieszki, strajki, ataki terrorystyczne, działania wojenne, nagłe załamania warunków atmosferycznych, nagłe przerwy w dostawie energii elektrycznej, promieniowanie lub skażenia;

- e) konieczności zmiany wydanych decyzji administracyjnych, pozwoleń lub wystąpienia koniecznych zmian, które spowodują obniżenie kosztów ponoszonych przez Zamawiającego;
- f) wystąpi brak możliwości koordynacji robót z innymi wykonawcami realizującymi roboty na przyległych terenach;
- g) powstanie potrzeba przeprowadzenia dodatkowych badań lub ekspertyz, warunkujących wykonanie niniejszej umowy, których nie można było przewidzieć w momencie zawarcia umowy;
- h) projektant w trybie nadzoru autorskiego dokona zmian w projekcie budowlanym, na podstawie którego Wykonawca realizuje roboty budowlane, uniemożliwiające wykonanie umowy zgodnie z założonym harmonogramem;
- i) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych (których realizację Zamawiający dopuszcza), w szczególności z powodu:
  - uzasadnionych zmian w zakresie sposobu wykonania Przedmiotu umowy proponowanych przez Zamawiającego lub Wykonawcę, jeżeli zmiany te są korzystne dla Zamawiającego,
  - aktualizacji rozwiązań projektowych z uwagi na postęp technologiczny,
  - zaprzestania produkcji materiałów budowlanych, których użycie Zamawiający przewidział przy realizacji Przedmiotu umowy,
  - wad dokumentacji projektowej,
  - zmiany przepisów prawa budowlanego w trakcie realizacji Przedmiotu umowy.

Szczegółowy zakres robót zamiennych musi zostać przez Wykonawcę udokumentowany.

- 2) zaistnienie odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków geologicznych kategoria gruntu (kurzawka, skała, niekontrolowane nasypy, obecność płyt betonowych itp.) skutkujące niemożliwością realizowania Przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych. W przypadku wystąpienia tego typu odstępstw od założonych termin realizacji umowy zostanie wydłużony, o czas w jakim zostały zaktualizowane warunki geologiczne poprzez przeprowadzenie dodatkowych badań oraz o czas równy wydłużeniu realizacji Przedmiotu umowy w związku z innymi od przyjętych warunkami geologicznymi;
- 3) zaistnienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych, w szczególności napotkania innych niezainwentaryzowanych sieci, niewybuchów, artefaktów archeologicznych, urządzeń podziemnych kolidujących z realizowanymi robotami, skutkujących niemożliwością prowadzenia robót. W przypadku wystąpienia tego typu odstępstw od założonych, termin realizacji umowy zostanie wydłużony o czas uzyskania niezbędnych uzgodnień, zaprojektowania niezbędnych zabezpieczeń sieci oraz dokonania przełożenia kolidującego uzbrojenia;
- 4) gdy Zamawiający dokona zmiany umowy na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, która to zmiana wpłynie na wydłużenie terminu wykonania robót niezwiązanych bezpośrednio z Przedmiotem umowy i nieprzewidywalnych, których niewykonanie uniemożliwia lub utrudnia prawidłowe wykonanie Przedmiotu umowy; zamiana terminu może obejmować maksymalnie czas niezbędny do wykonania tych robót;
- 14) wystąpienia wad lub braków dokumentacji projektowej lub konieczności wprowadzenia zmian w tej dokumentacji; zamiana terminu może obejmować maksymalnie czas niezbędny na wprowadzenie zmian do dokumentacji projektowej oraz czas realizacji Przedmiotu umowy w zakresie objętym zmienioną dokumentacją projektową;
- 15) zmian wynikających z konieczności wykonania robót niezwiązanych bezpośrednio z Przedmiotem umowy i nieprzewidywalnych, których niewykonanie uniemożliwia lub utrudnia prawidłowe wykonanie Przedmiotu umowy; zamiana terminu może obejmować maksymalnie czas niezbędny do wykonania tych robót;
- 16) w przypadku konieczności przeprowadzenia przez Zamawiającego odrębnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które wstrzymuje lub wydłuża realizację Przedmiotu umowy;
- 17) w przypadku opóźnień związanych z przeniesieniem roślin i zwierząt wynikającym z niesprzyjających warunków atmosferycznych (temperatury poniżej 15 °C, uniemożliwiające przeniesienie roślin i zwierząt).
- 5. Przedłużenie terminu może nastąpić tylko o okres niezbędny do prawidłowego i całościowego wykonania Przedmiotu umowy. Okres ten winien uwzględniać w szczególności czas trwania przyczyn uniemożliwiających wykonanie zamówienia, aż do czasu ich faktycznego usunięcia.
- 6. Wykonawca jest uprawniony do wnioskowania o zmianę umowy w zakresie materiałów (w tym roślin i zwierząt), parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania Przedmiotu umowy w następujących sytuacjach:
  - 1) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej Przedmiotem umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej, a wynikających w szczególności ze stwierdzonych wad tej dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Przedmiotu umowy;
  - 2) konieczności realizacji robót wynikających z wprowadzenia w dokumentacji projektowej zmian uznanych za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego;
  - 3) wystąpienia warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów itp. które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Przedmiotu umowy;
  - 4) wystąpienia warunków na terenie budowy odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej, w szczególności napotkania niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych;
  - 5) konieczności zrealizowania Przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa;
  - 6) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji;
  - 7) wystąpienia siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie Przedmiotu umowy zgodnie z postanowieniami umownymi.
- 7. Na wniosek Wykonawcy i po spełnieniu warunków określonych w umowie dotyczących podwykonawstwa, Wykonawca może modyfikować w trakcie wykonywania Przedmiotu umowy złożone w ofercie deklaracje odnośnie podwykonawstwa poprzez:
  - 1) wskazanie innych podwykonawców;
  - 2) rezygnację z podwykonawców.
- 8. Poza przesłankami opisanymi w ust. 4-6 Strony mają prawo dokonania następujących zmian umowy:

- 1) w celu usunięcia rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć lub sformułowań użytych w umowie, których nie będzie można usunąć w inny sposób, a zmiana treści umowy będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności lub niejasności i doprecyzowanie jej zapisów w celu jej jednoznacznej interpretacji;
- 2) zmian sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy na skutek zmian umowy zawartej przez Zamawiającego o dofinansowanie Projektu lub wytycznych dotyczących realizacji tego Projektu;
- 3) dotyczących skrócenie terminu realizacji umowy na wniosek Wykonawcy, gdy zmiana ta jest korzystna dla Zamawiającego;
- 4) zmian technologicznych wywołanych w szczególności:
  - a) niedostępnością na rynku materiałów (w tym roślin i zwierząt), urządzeń lub sprzętu wskazanych w ofercie, dokumentacji projektowej lub technicznej, spowodowaną zaprzestaniem produkcji lub wycofaniem z rynku tych materiałów lub urządzeń,
  - b) pojawieniem się na rynku nowych materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji Przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego Przedmiotu umowy;
- 5) zmian nieistotnych rozumianych w ten sposób, że wiedza o ich wprowadzeniu na etapie postępowania o zamówienie nie wpłynęłaby na krąg podmiotów ubiegających się o zamówienie, ani na wynik postępowania. Takimi zmianami są w szczególności zmiany o charakterze administracyjno-organizacyjnym umowy np. zmiana nr konta bankowego, dotyczące nazwy, siedziby Wykonawcy lub jego formy organizacyjno-prawnej w trakcie trwania umowy, innych danych identyfikacyjnych, zmiany prowadzące do likwidacji oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych w treści umowy;
- 6) gdy, z uwagi na przyczyny społeczne (protesty, listy, petycje, np. mieszkańców, właścicieli nieruchomości sąsiadujących z planowaną inwestycją), koniecznym będzie dokonanie zmiany sposobu realizacji Przedmiotu umowy, w sposób satysfakcjonujący dla strony społecznej;
9. Jeżeli w toku realizacji Przedmiotu umowy zajdzie konieczność wykonania robót dodatkowych lub innych robót niezbędnych do prawidłowego wykonania Przedmiotu umowy, których rozmiaru i zakresu Zamawiający nie był w stanie określić w dniu rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i które nie zostały ujęte w dokumentacji projektowej Strony zobligowane są potwierdzić zakres tych robót oraz zasadność ich wykonania w protokole konieczności.
10. Spisanie protokołu konieczności, nie jest równoznaczne z udzieleniem Wykonawcy zlecenia na wykonanie robót dodatkowych oraz nie upoważnia Wykonawcy do przystąpienia do ich wykonania.
11. Wykonawca nie ma prawa wykonać żadnych robót, o których mowa w ust. 9 powyżej bez uzyskania zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie. Wykonanie robót bez takiej zgody (pisemnego zlecenia) spowoduje, iż Zamawiający będzie miał prawo do odmowy wypłaty wynagrodzenia za te roboty.
12. W przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowej kalkulacji robót o których mowa w ust. 9 powyżej, Strony wprowadzają następujące zasady ich kalkulacji:
  - 1) roboty budowlane wycenione w kosztorysie przedłożonym przez Wykonawcę na etapie składania ofert będą rozliczane według cen jednostkowych z tego kosztorysu. W przypadku realizacji robót po upływie pierwszego roku obowiązywania umowy ceny jednostkowe mogą ulegać waloryzacji o wskaźnik inflacji podany przez Główny Urząd Statystyczny w obowiązującym rocznym okresie;
  - 2) roboty budowlane, dla których brak jest cen jednostkowych w kosztorysie przedłożonym przez Wykonawcę przed zawarciem niniejszej umowy, rozliczane będą kosztorysami powykonawczymi wykonanymi metodą uproszczoną, sporządzonymi na podstawie potwierdzonej przez Inspektora nadzoru książki obmiaru robót oraz wg danych wyjściowych do kosztorysowania na poziomie nie wyższym niż wg najniższych stawek oraz narzutów z wydawnictwa Sekocenbud za kwartał w którym dokonywana jest zmiana umowy. W przypadku brak cen w wydawnictwie Sekocenbud przyjęte zostaną stawki z faktur zakupu lub najmu, przy czym do cen z tych faktur nie zostaną doliczone narzuty.
13. Zmiany przewidziane w umowie mogą być inicjowane przez Zamawiającego oraz przez Wykonawcę.
14. Jeżeli Wykonawca wnosi o zmianę umowy na podstawie wskazanych powyżej sytuacji, zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu wniosku dotyczącego zmiany umowy wraz z opisem zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę do żądania takiej zmiany. Jeżeli Wykonawca wnosi o zmianę umowy na podstawie sytuacji wskazanej w ust. 4 pkt 3) niniejszego paragrafu, zobowiązany jest wraz z wnioskiem dotyczącym zmiany umowy złożyć również szczegółowy harmonogram prac, których wykonanie było niemożliwe ze względu na zaistniałe warunki atmosferyczne. Harmonogram powinien wskazywać również technologię realizacji wskazanych w harmonogramie prac, wymagane do ich wykonania konkretne warunki atmosferyczne oraz udokumentowane na każdy dzień braku możliwości wykonywania robót (w szczególności wyciągami z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej) warunki atmosferyczne uniemożliwiające wykonywanie wskazanych w harmonogramie prac.
15. Wniosek, o którym mowa w ust. 14 powinien zostać przekazany niezwłocznie, jednakże nie później niż w terminie do 10 dni od dnia, w którym Wykonawca dowiedział się, lub mógł dowiedzieć się o danym zdarzeniu lub okolicznościach.
16. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 15 wszelkich innych dokumentów wymaganych umową, w tym informacji uzasadniających żądanie zmiany umowy, potwierdzających zdarzenia lub okoliczności stanowiących podstawę żądania zmiany.
17. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia bieżącej dokumentacji koniecznej dla uzasadnienia żądania zmiany i przechowywania jej na terenie budowy lub w innym miejscu wskazanym przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Wnioskując o dokonanie zmiany umowy Wykonawca zobowiązany jest do szczegółowego uzasadnienia wprowadzanych zmian, w szczególności wskazania jej przyczyny oraz argumentacji wskazującej na zakres dokonywanej zmiany (np. w przypadku zmiany wynagrodzenia wymagane są szczegółowe wyliczenia potwierdzające jej zasadność, adekwatność oraz wysokość; w przypadku zmiany terminu wymagana jest szczegółowa analiza dodatkowego nakładu czasu pracy przedstawiona na osi czasu z uwzględnieniem harmonogramu rzeczowo - finansowego). Udokumentowanie przez Wykonawcę okoliczności dotyczących zmiany umowy nie jest równoznaczne ze zgodą Zamawiającego na dokonanie takiej zmiany. Dla możliwości zmiany umowy wymagana jest zgoda Zamawiającego.
18. Zamawiający zgodnie z art. 142 ust. 5 ustawy Pzp, przewiduje wprowadzenie zmian postanowień zawartej Umowy, w zakresie wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w przypadku mającej wpływ na koszty wykonania Przedmiotu umowy zmiany:
  - 1) stawki podatku od towarów i usług VAT. Wynagrodzenie zostanie odpowiednio obniżone lub podwyższone o wartość o jaką ulegnie zmianie stawka podatku od towarów i usług VAT;
  - 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej ustalonych na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. W takim przypadku strona wnioskująca o zmianę zobowiązana jest przedstawić wraz z wnioskiem, dowody potwierdzające zmianę wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę lub minimalnej stawki godzinowej oraz dokumenty świadczące o wpływie tej zmiany na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę. Wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy wynikającą ze zwiększenia wynagrodzeń osób bezpośrednio wykonujących zamówienie do wysokości aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia lub minimalnej stawki godzinowej, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia lub minimalnej stawki godzinowej;
  - 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia

społeczne lub zdrowotne. W takim przypadku strona wnioskująca o zmianę zobowiązana jest przedstawić wraz z wnioskiem, dowody potwierdzające zmianę powyższych zasad oraz dokumenty świadczące o wpływie tych zmian na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę. Wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy, jaką będzie on zobowiązany dodatkowo ponieść w celu uwzględnienia zmiany, przy zachowaniu dotychczasowej kwoty netto wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących zamówienie na rzecz Zamawiającego;

- 4) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych;
- 5) w 2021 roku - na wniosek Wykonawcy o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za rok poprzedni, ogłoszony przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim, poczynając od następnego miesiąca po miesiącu, w którym Wykonawca złożył stosowny wniosek; wskaźnik ten świadczy o zmianach kosztów mających pośredni wpływ na koszty wykonania przedmiotu umowy.
19. W razie wystąpienia okoliczności opisanych w ustępie 18 powyżej każda ze Stron uprawniona będzie do żądania odpowiedniej zmiany wynagrodzenia Wykonawcy. Żądanie zostanie sporządzone w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem oraz precyzyjnym wyliczeniem wskazującym wpływ zmiany na koszty wykonania usług będących Przedmiotem niniejszej umowy. W przypadku akceptacji żądania przez drugą Stronę, zwaloryzowane wynagrodzenie będzie obowiązywać od dnia wskazanego w aneksie do umowy.
20. Brak zgody na zmianę po stronie Zamawiającego powoduje, że Wykonawca obowiązany jest wykonywać umowę na dotychczasowych zasadach.
21. Wykonawca nie będzie uprawniony do wnioskowania o przedłużenie terminu wykonania umowy i zwiększenia wynagrodzenia, jeżeli konieczność dokonania zmiany została spowodowana przez jakikolwiek błąd lub opóźnienie ze strony Wykonawcy, włącznie z błędem lub opóźnionym dostarczeniem jakiegokolwiek dokumentu wynikającego z obowiązków Wykonawcy.
22. Wszelkie zmiany umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu do umowy, pod rygorem nieważności umowy.
23. Wykonawca zobowiązuje się niezwłocznie poinformować Zamawiającego o zaistnieniu przesłanek stanowiących potrzebę zmiany umowy.

§ 19

Oprócz wypadków wymienionych w Kodeksie Cywilnym stronom przysługuje prawo odstąpienia od umowy w całości lub w części następujących sytuacjach:

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy:
  - a) w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy; odstąpienie od umowy w tym wypadku może nastąpić w terminie 1 miesiąca od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
  - b) zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy;
  - c) nie rozpoczął wykonywania przedmiotu Umowy lub przerwał jego wykonywanie bez uzasadnionych przyczyn oraz nie wykonuje go przez okres 7 dni pomimo doręczenia mu stosowanego wezwania przez Zamawiającego;
  - d) wykonuje roboty budowlane za pomocą podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w stosunku do którego udziału przy wykonywaniu przedmiotu Umowy Zamawiający wyraził sprzeciw;
  - e) nie przedłuży albo nie wniesie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 6 umowy;
  - f) nie zaspakajając roszczeń podwykonawców lub dalszych podwykonawców zmusił Zamawiającego do wielokrotnego (3 lub więcej) dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w § 10 umowy lub do konieczności dokonania bezpośredniej zapłaty na sumę większą niż 5% wartości brutto przedmiotu umowy;
  - g) Wykonawca przerwał realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni.
  - h) w przypadku zwinionej przez Wykonawcę zwłoki w realizacji przedmiotu umowy powyżej terminu określonego w § 2 ust. 1.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy jeżeli:
  - a) Zamawiający odmawia bez uzasadnionej przyczyny odbioru robót;
  - b) Zamawiający zawiadomi Wykonawcę, iż wobec zaistnienia uprzednio nie przewidzianych okoliczności nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań umownych wobec Wykonawcy;
  - c) upłynął termin 30 dni o daty wymagalności niezapłaconej faktury, przy czym za dzień zapłaty faktury uważa się dzień obciążenia rachunku Zamawiającego.
3. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w ciągu 14 dni od zaistnienia przyczyny je uzasadniającej
4. W przypadku odstąpienia od umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące zobowiązania szczegółowe:
  - a) w terminie dni siedmiu od dnia odstąpienia od umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku według stanu na dzień odstąpienia;
  - b) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym odrębnym protokołem na koszt tej strony, która odstąpiła od umowy;
  - c) Wykonawca zgłosi do wykonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada;
  - d) Wykonawca najpóźniej w terminie 14 dni usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza, sprzęt i materiały przez niego dostarczone i wniesione;
  - e) Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które nie odpowiada, zobowiązany jest do:
    - dokonania odbioru robót przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia;
    - przyjęcia od Wykonawcy pod dozór terenu budowy;
5. Odstąpienie dotyczy umowy w części niewykonanej.

§ 20

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych i inne obowiązujące przepisy prawa.
2. Wszelkie spory mogące wyniknąć pomiędzy stronami przy realizowaniu przedmiotu umowy lub z nią związane w przypadku braku możliwości ich polubownego załatwienia, będą rozpatrywane przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.

§ 21

Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA